

**«ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫң
«КЛЮЧИ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ
IV ЧАКЫРЫЛЫШ**

XXVII СЕССИЯ

КАРАР№ 2

Ключи авылы

2022 елның 12 декабре

**Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль
районының «Ключи авыл жирлеге» муниципаль
берәмлеге Советы депутаты статусы турында
Нигезләмәне раслау хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнар, «Татарстан
Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы
Татарстан Республикасы Законы һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль
районының «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә

“Ключи авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Советы

Карап итте:

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның “Ключи авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).
2. Әлеге карап үз көченә керә һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставында билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш.
3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны регламент, жирле үзидарә һәм депутат этикасы мәсьәләләре буенча «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының дайми комиссиясенә йөкләргә.

**«Ключи авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге башлыгы**

А. А. Карпухин

2022 елның 12 декабрендәге
«Ключи авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге
Советының XXVII
сессиясенең 2 номерлы
каарына 1 күшымтасы

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен башкарганда тәп хокукий һәм социаль гарантияләрне билгели.

1 Статья. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусының хокукий нигезе

1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы (алга таба – депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба – «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы), әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутат тарафыннан үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра.

2 Статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутат вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнен 3 статьясында каралган очраклардан тыш, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы (алга таба – «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы) эше башланган көннән башлана һәм туктатыла.

2. Депутат вәкаләтләре срокы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнә.

3 Статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) Үз теләген белән отставкага китү;
- 3) суд тарафыннан сәләтsez яки чикләнгән;
- 4) суд тарафыннан Билгесез югалган дип тану яки үлгән дип иғълан итү;
- 5) аңа карата судның гаепләү каарының законлы көченә керүе;
- 6) Россия Федерациясеннән дайими яшәү урынына чыгу;
- 7) Россия Федерациясе гражданлыгын яисә чит ил гражданлыгын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит дәүләтнең гражданлыгы (гражданлыгы) булу яисә Россия Федерациясе гражданиның чит ил дәүләтнең территорииясендә дайими яшәү хокукун раслаучы башка яисә Россия

Федерациясе халықара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданы булу хокуқына ия, башкасы Россия Федерациясенең халықара килешүе белән каралмаган булса;

8) сайлаучыларны карау;

9) «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакыру яки аның альтернатив гражданлык хезмәтенә юлламалар;

11) «коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы федераль закон һәм башка федеरаль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәү;

12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федеरаль закон һәм башка федеरаль законнар белән билгеләнгән башка очракларда.

2. Бәгелмә шәһәр Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгәннән соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә бу нигез «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләре арасында барлыкка килгән чорда - мондый нигез барлыкка килгән көннән өч айдан да соңга калмыйча.

3. депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн-әлеге гаризаның «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советына керү көне.

4 Статья. Депутат таныклығы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы тәп документы, шулай ук үз вәкаләтләре вакытында файдалана торган күкрәк билгесе булган таныклығы бар.

2. Депутатның таныклығы һәм күкрәк билгесе турындагы нигезләмә, аларның тасвиrlамасы «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан раслана.

5 Статья. Депутатның үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген ирекле булмаган нигездә гамәлгә ашыра, үзенең депутат эшчәнлеген тәп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алыш бара, ә «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставында билгеләнгән очраклардан тыш.

6 Статья. Депутат эшчәнлеге формалары

1. Депутат эшчәнлеге формалары булып тора:

а) «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләрендә катнашу;

б) «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы каравына «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының карар проектларын керту;

г) депутат таләбен керту;

д) депутат мөрәжәгате юнәлеше;

е) дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, иҗтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр керту;

ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданнарның хокуклары бозылуны кичекмәстән кисәтү буенча чаралар күрү таләбе белән мөрәжәгать итү;

б) сайлаучылар белән эшләү;

и) депутат берләшмәләре – фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

к) территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге

Уставында, «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка формаларда башкарлырыга мөмкин.

7 Статья. Депутатның «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләрендә катнашуы

1. Депутат «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләрендә шәхсән катнаша.

2. Депутат «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләрен үткәру вакыты һәм урыны, карап тикшерүгә кертелә торган мәсьәләләр турында вакытында хәбәр итә, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Регламенты нигезендә барлық кирәклө материалларны ала.

«Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияндә катнаша алмаганда, депутат бу хакта «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Рәисенә алдан хәбәр итә.

3. Депутат хокуклы:

1) «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советында комиссиягә һәм тиешле вазыйфаларга сайларга һәм сайланырга;

2) «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан карау өчен сораулар тәкъдим итәргә;

3) «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан төзелә торган «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләнә торган, килештерелә торган) вазыйфаи затлар органнарын һәм кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре буенча фикер әйтергә;

4) хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының хокукый актлары проектларын кертергә;

5) көн тәртибе, каралучы мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, карап проектларына һәм «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының башка актларына төзәтмәләр кертергә;

6) «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияндә «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советына хисап яисә контроль астында булган теләсә кайсы органның яки вазыйфаи затның чираттан тыш хисабын яки мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләрендә аның фикеренчә ижтимагый әһәмияткә ия гражданнар мәрәҗәттәрән игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрене нигезләү һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясау, белешмәләр һәм аңлатмалар бирү;

10) «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләре беркетмәләренең эчтәлеге белән танышу.

4. Депутат тарафыннан «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияндә әйттелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 Статья. Депутатның «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының дайми һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы.

1. Депутат «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы комиссияләре эшендә шәхси катнаша, аның әгъзасы булып тора, тәкъдимнәр кертә, каралган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм каарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат үзе әгъзасы булмаган комиссияләр эшендә катнаша ала, тәкъдимнәр кертә, тикшерелә торган мәсьәләләр буенча фикер алышуда һәм киңәш бирү хокуку белән каарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 Статья. Депутатның «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы яисә аның комиссияләре кушуы буенча депутат «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карарларының үтәлешен тикшерүдә жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә торучы оештыру-хокукый рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә оешмалар тарафыннан катнаша.

3. Йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында депутат «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советына яки аның комиссиясенә хәбәр итә.

10 Статья. Депутат таләбе

1. Депутат «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләрендә депутат таләбе белән жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан төзелә яки сайлана торган башка органнар житәкчеләренә, «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча мәрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе-депутатның «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы каары белән депутат таләбе итеп таныла торган мәрәҗәгате. Депутат таләбе турындағы тәкъдим депутат яисә депутаттар төркеме тарафыннан язмача кертелә һәм «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессиясендә игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе аңа язма рәвештә жавап бирергә тиеш 30 көннән дә соңга калмычча яисә «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы билгеләнгән башка вакыттан да соңга калмычча. Жавап орган житәкчесе, вазыйфаи зат, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзалаңыра га тиеш.

4. Запрос инициаторы сорауда куелган сорауларны карап тикшерүдә турыдан-туры катнашырға хокуклы. Аларны карау көне турында сорау инициаторы алдан, ләкин сорауны карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмычча хәбәр ителә.

5. «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органының вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесен депутат таләбе буенча кабул ителгән каарның үтәлеше турында язма жавап бирүне йөкләргә хокуклы.

11 Статья. Депутат мәрәҗәгате

1. Депутат мәрәҗәгате булып депутатның Дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, күрсәтелгән органнарының вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә, аларның оештыру-хокукый формасына бәйсез оешмаларга һәм муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан ижтимагый берләшмәләргә, аларның компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча, депутат эшчәнлеге белән бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатында мәрәҗәгать итүе санала.

2. Депутат мәрәҗәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Депутат мәрәҗәгатын дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә

органнарының вазыйфаи затлары, аларның оештыру-хокукий формасына һәм ижтимагый берләшмәләренә карамастан оешмалар тарафыннан карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мәрәжәтәнә жавап, асылда, мәрәжәтатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча булырга тиеш һәм мәрәжәтать жибәрелгән вазифаи зат яки вәкаләтле зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

12 Статья. Депутатның сайлаучылар белән мәнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар колективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мәрәжәтатьләрен карый, гражданнарны кабул итә, тиешле дәүләт хакимиите органнарына, җирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук айга бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэммин иту буенча чаралар күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятыләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дөрес хәл итүгә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

ижтимагый фикерне өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимиите органнарына, җирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары максус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды эчендәге территорияләрдә үткәрелә, аларның исемлеге һәм аларны бирү тәртибе «Ключи авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке Советы тарафыннан билгеләнә.

Депутатның ачык чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясе законнары нигезендә жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар нигезендә үткәрелә.

13 Статья. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. «Ключи авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке Советы депутаты уртак эшчәнлек һәм карава торган мәсьәләләр буенча позиция белдерү өчен булдырыла торган депутат фракциясе яки төркем составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлек тәртибе «Ключи авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке Советы Регламенты белән билгеләнә.

14 Статья. Депутатның җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мәнәсәбәтләре

1. Депутат «Ключи авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуны тәэммин итүче барлык хокукларга ия.

2. «Ключи авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке Советы депутатның сайлау округындағы эше, аның «Ключи авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке Советының, аның органнарының каарларын һәм йөкләмәләрен үтәве турында хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка үз эшендә кирәклө ярдәм күрсәтәләр, депутатка җирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисадый һәм социаль үсеш программалары үтәлеше, депутатның тәнкыйть сүзләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында хәбәр итәләр, депутатның законнарны, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнарының эш практикасын, жәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә булышлык итәләр.

15 Статья. Депутатның вазыйфай затларны кабул итү хокуки

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жирле үзидарә органнарының, предприятиеләрнең, оешмаларның, муниципаль милек рөвешендәге учреждениеләрнең вазыйфай затларын чираттан тыш кабул итү хокуқыннан файдалана.

16 Статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокуки

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфай затларыннан депутат эшчәнлеге белән бәйле мәсьәләләр буенча закон тарафыннан сакланылмыр торган яшерен мәгълүмат алыша хокуклы.

17 Статья. Депутат бурыйчлары

1. Депутат бурыйчлы:

1) үз эшчәнлеген башкарганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын, башка муниципаль хокукий актларны үтәргә;

2) гражданныарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэммин итү;

3) сайлаучыларны дайми, ким дигәндә айга бер тапкыр кабул итү;

4) оештыру-хокукий формасына, ижтимагый берләшмәләргә, дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына бәйсез рөвештә гражданнар, оешмалар мөрәҗәгатьләрен вакытында карапга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында елына ким дигәндә бер тапкыр очрашуларда хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле чикләуләрне үтәргә;

7) «коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләуләрне, тыюларны үтәргә;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргә;

9) дәүләт һәм башка закон белән саклана торган серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле гражданнарың шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы мәгълүматларны таратмаска;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмыйча үзенең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә үз хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы һәм башка муниципаль хокукий актлар белән үзенә йөкләнгән башка вазыйфаларны башкара.

18 Статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләуләр

1. Үз вәкаләтләрен дайми нигездә башкаручы депутатның хокуки юк:

1) эшмәкәрлек белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;

2) коммерция яки коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә катнашу, тубәндәгә очраклардан кала:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы белән, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел

профсоюз оешмасының сайлау органында, съездда (конференциядә) яки башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләре ширкәтләренең гомуми жыелышында катнашу;

б) коммерциячел булмаган оешма белән идарә итүдә түләүсез нигездә катнашу (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында булдырылган беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының съездында (конференциясендә) яки гомуми жыелышында катнашудан тыш, милекчеләр ширкәтләре) Татарстан Республикасы Президентының алдан хәбәр итүенән тәртиптә, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советы Ассоциациясендә, муниципаль берәмлекләрнең бүтән берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү» темасына Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты утырыши;

г) оешманың идарә һәм ревизия комиссиясе органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү, аны гамәлгә куючи (акционер, катнашучы) муниципаль берәмлек булып тора, оешманың муниципаль берәмлеге исеменнән оештыру вәкаләтләрен башкару тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) укытучылык, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш башка түләүле эшчәнлек белән шәғылышләнергә. Шул ук вакытта мәгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек чит дәүләтләр, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчасы хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халықара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясе халықара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яисә күзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары һәм Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Даими нигездә вәкаләтләр башкаручы Депутат гражданлык административ яисә жинаять эше яисә административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил сыйфатында катнаша алмый.

19 Статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын, шул исәптән, катый үтәргә тиеш:

1) «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы сессияләрендә билгеләнгән тәртипне һәм регламентны үтәргә;

2) башкаларның фикеренә карата түземлелек һәм хәрмәт курсәтергә, депутатларның, вазыйфаи затларның һәм депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле мәнәсәбәтләргә кергән башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм гражданнарга хәрмәт курсәтмәскә;

3) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда, ана депутат вәкаләтләре үтәлеше белән бәйле билгеле булган белешмәләрне, әгәр бу мәгълүматлар Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итсә, таратмаска һәм кулланмаска;

4) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм депутат статусын жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә аның шәхсән яки якын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә йогынты ясау өчен кулланмаска;

5)депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырга мөмкин булган гамәлләрдән, гаризалардан, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның аbruена яки «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының аbruена зыян китерергә сәләтле конфликтлы ситуацияләрдән качарга;

6) мәнфәгатьләр конфликтyna китерә торган яки китерергә мөмкин вазыйфаларны башкарганда шәхси кызыксыну барлыкка килгәндә-бу хакта Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы каары белән расланган тәртиптә” Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советына хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтын булдырмауга юнәлдерелгән каарларын үтәргә;

7) «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан билгеләнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы йөкләмәсе буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 Статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, «Ключи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тартканда, тоткарлаганда, кулга алынганда, тентүдә, сорая алуда, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук алар биләгән торак һәм (яки) хезмәт урыннары, багажлары, шәхси һәм хезмәт транспорт чарапары, язышулар вакытында оператив-эзләү чарапары үткәргәндә депутат хокукларының гарантияләре, алар куллана торган документлар булган элемтә чарапары федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш биргәндә белдерелгән фикер, позиция һәм аның статусына, шул исәптән аның вәкаләтләре срокы чыккач, тиешле башка гамәлләр өчен жинаять яки административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында хурлау, яла ягу яки Федераль законда каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.